

ÖNKORMÁNYZATI JÓGYAKORLATOK A KÖZOKTATÁSBAN **- WORLD-CAFÉ -**

A fenti című - a Tanítanék Mozgalom által készített - tanulmányt összefoglaló előadás után a jelenlévők beszélgettek a témáról, megosztották egymással tapasztalataikat, véleményüket. A következő összefoglalóban - bár többen megerősítőleg szölk a bemutatott jógyakorlatok létezéséről és hasznosságáról - csak azok a felvetések kerülnek bemutatásra, melyek a felvezetőben nem hangzottak el. A beszélgetés négy kérdés, kérdéscsoport mentén zajlott:

1. Mi lehet az oka és a célja annak, hogy az önkormányzat próbálja helyben támogatni a közoktatást, annak ellenére, hogy az (az óvodai ellátás kivételével) állami feladat?

- Politikai okokból. Volt, aki szerint ez akár öncélú is lehet. Mások szerint az előbbi nézet függ a tartalomtól (mennyire „kirakatprojekt, látványberuházás”, vagy egy valóban fontos, akár szinte láthatatlanul a település lakóinak életébe beépülő, hosszútávú tevékenységről szó van). Nyilvánvaló, hogy a képviselők és a polgármester minden tevékenységének van politikai vonzata (haszna vagy kára, attól függően, hogy jól vagy rosszul végzik feladataikat) -, de miért is lenne az baj, ha az önkormányzat segítő célzatú oktatási beavatkozásának politikai nyeresége is van?
- Kell, hogy legyen az önkormányzatoknak a kötelező feladatain kívül önként vállalt feladata is - s nyilván az oktatás (a gyerekeink) ügyénél kevés fontosabb lehet.
- A gyerekeink most járnak iskolába, ezért fontos a mostani helyzet javítása.
- A választók (lakosság) egy részének fejében még mindig nem vált külön a közoktatás és az önkormányzat kapcsolata (hogy nem az önkormányzat az iskolák fenntartója), ezért problémáikat gyakran itt jelzik. Így az önkormányzat lényegében „kénytelen” is foglalkozni ezekkel, ezek megoldásával.
- A támogatás fontos módja a kapcsolattartásnak, kommunikációnak a helyi közösséggel.
- Ez morális kérdés is.
- Jelen (általánosan alacsony és intézményenként, településenként nagyon egyenlőtlen színvonalú) oktatási helyzetben evidensnek tekinthető a helyhatóságok beleszólása, ugyanakkor a megfelelő minőségű, egyenletes színvonalú oktatási rendszerben nem kellene az önkormányzatoknak erre plusz forrást fordítani (mert ez a jobb anyagi lehetőségű és a kevésbé tehetős szomszédos települések között, akár szegregációs nyomást is gyakorolhat).

2. Van-e a településeden az elhangzottakhoz hasonló jógyakorlat vagy valamilyen más, lényegesen eltérő, új?

- Az iskolákon átívelő tudásmegosztás érdekében különféle szakmai csoportoknak helyi szintű módszertani összejövetelek, települési munkaközösségek megalakulásának önkormányzati támogatása. (Települési magyar tanárok, matematika tanárok, könyvtárostanárok... szervezete.)
- Önkormányzati szervezésű továbbképzések pedagógusoknak különféle témákban (pl. magyar mint idegen nyelv oktatásához; a mesterséges intelligenciáról, annak használatáról).
- Önkormányzati „forródrót” az oktatási-nevelési szakemberekhez: élő kapcsolat a helyi döntéshozók és a szakma között, bevonás szakmai kérdésekbe.
- Az iskolába kerékpárral érkező gyerekeket minden reggel egy felnőtt (szintén kerékpáros) kísérő vezeti, így „összegyűjtve” és segítve ezen kisdíákokat. (Ötlet: ha van, akkor érdemes felvenni a kapcsolatot a helyi kerékpárosklubbal.)

- Az előbbihez hasonló, de gyalogos módszer, ahol a helyi nyugdíjaskör tagjai előzetes beosztás alapján felváltva vállalják reggelente a gyerekek iskolába kísérését.
- Kizárólag helyi iskolák számára kiírt (zárt) önkormányzati pályázatok.
- A helyi művelődési házba befogadják az iskolai programokat (kulturális eseményeket, de akár testnevelésórákra is...).
- Ifjúsági Közösségi Központ működtetése (önszerveződés elősegítésére, programokat, képzéseket szerveznek - pl. aktív állampolgárságra nevelés -, találkozási helyet biztosítanak a fiataloknak).
- Kedvezmény a település optikusanál iskolai dolgozóknak szemüvegvásárlás esetén.

3. Volt-e valamilyen nehézség a jógyakorlat bevezetésekor? Sikerült-e megoldani azt? Hogyan? Van-e valamilyen helyi adottság, mely éppen megkönnyítette valamely jógyakorlat bevezetését?

- Az erős, jól működő önkormányzatok, úgy érzik, hogy nincs tanulnivalójuk, így sokszor ugyanazt próbálják kitalálni, illetve annak végrehajtási lehetőségét feltérképezni, ami máshol már jól működik - vagyis egy beszélgetés nagyban elősegítené, felgyorsítaná a folyamatot.
- Nehézséget, veszélyt jelent, ha egy-egy program egyetlen személyhez kötődik (az ő bármely okból történő kiesése megszakítja, ellehetetleníti a programot).
- Nehézség, hogy az önkormányzatok a forráselvonások miatt egyre kevesebb pénz felett rendelkeznek (s nyilván ennek először az önként vállalt feladatok esnek áldozatul).
- Nehéz bejutni az iskolákba (még az önkormányzatoknak, általuk szervezett programoknak is), mert a tankerületek akadályozzák ezt. A pedagógusoknak szóló programokat is gyakran iskolán kívül kell megszervezni.
- Ki kell használni a helyi infrastruktúrát! Ha van nyári táboroztatásra alkalmas helyszíne a településnek, akkor ott ez valósuljon meg, üzemeltetését (még ha megerőltető is) folytatni kell!
- A település szeretett volna gyógypedagógust alkalmazni a rászoruló gyerekek érdekében, de a pedagógushiány miatt ez nem tudott megvalósulni.

4. Mit tehetnek a civil szervezetek az önkormányzatokért az oktatás területén? (Hogyan tudnánk egymást segíteni?)

- Szakmai kérdésekben, döntések előkészítése során segítségre van szüksége az önkormányzatoknak (az iskolafenntartás elvételével az oktatási szakembereiket is elvesztették). -> *Megkeresés esetén a Civil Közoktatási Platform (de az oktatási szervezetek hálózatának bármely tagja) biztosít szakértőket nagyon széles ismeretkörben.*
- Képzésekre lenne szükség. -> *Konkrét témamegjelölés esetén erre a CKP és a Dialógus az Oktatásért is nyitott (országszerte bárhol).*
- A párbeszédbe, információszerzésbe, -megosztásba a helyi szülői szervezetek bevonása fontos lenne. -> *Ahol ezek léteznek, ott az összekapcsolásban segíthet a Szülői Hang csoport. Ahol nincsenek, ott helyi kezdeményezőt kell találni - akár az önkormányzat facilitálhat (helyi Szülői Munkaközösség megalapítása).*